

การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์

นางสาวปิยะพิมพ์ สมิตติลล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-329-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**INTERTEXTUALITY OF NOVEL BETWEEN PRINTED MEDIA
AND TELEVISION SOAP OPERA**

Miss Piyapim Smitditok

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication**

Department of Mass Communication

Graduate School

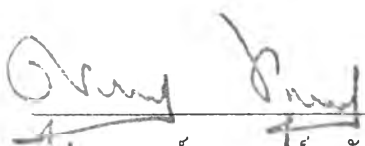
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

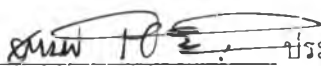
ISBN 974-332-329-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์
โดย นางสาวปิยะพิมพ์ สมิตติกล
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

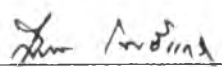
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบัณฑิต

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อรรถพร เขียวถาวร)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

 กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

ปิยะพิมพ์ สมิตติก : การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และในสื่อละครโทรทัศน์
(INTERTEXTUALITY OF NOVEL BETWEEN PRINTED MEDIA AND TELEVISION SOAP
OPERA) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ, 97 หน้า, ISBN 974-332-389-9.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหาของนวนิยายและละครโทรทัศน์ไทยในเรื่องทรายสีเพลิงและขามเมื่อลมพัดหวน และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงเนื้อหา ระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ไทย การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร เทปบันทึกภาพละครโทรทัศน์ เรื่องทรายสีเพลิง และขามเมื่อลมพัดหวน ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ต่างๆ โดยอาศัยแนวคิดต่างๆ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบคือ แนวคิดเรื่ององค์ประกอบนวนิยาย แนวคิดเรื่ององค์ประกอบละครโทรทัศน์ แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์ ทฤษฎีการวิเคราะห์รายการโดยใช้การวิเคราะห์สูตร การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง การวิเคราะห์การเชื่อมโยงเนื้อหา การวิเคราะห์ Convention/ Invention และแนวคิดเรื่องการดัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์

ผลการวิจัยพบว่าจากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหาของนวนิยายและละครโทรทัศน์ไทยในเรื่องทรายสีเพลิงและขามเมื่อลมพัดหวนพบว่ามี การเชื่อมโยงเนื้อหา ระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์ดังมีรายละเอียดเช่น การสร้างแนวคิดและภาพ การเล่าเรื่อง ตัวละครและการสร้างตัวละคร และรูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์ สำหรับการเชื่อมโยงเนื้อหาของนวนิยายและละครโทรทัศน์สามารถแบ่งรูปแบบเป็นการเชื่อมโยงได้เป็นลักษณะดั้งเดิมที่เป็นจุดร่วมของนวนิยายและละครโทรทัศน์ (Convention/Repetition) และลักษณะที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นลักษณะที่แตกต่างระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ (Invention/Variation) โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาของนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ได้แก่ธรรมชาติของสื่อ ระบบการสร้างดารา (Stardom) และความแตกต่างของประเภทรายการ (Genre)

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติกร ๒๖.๖๓๓๓
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๒๖.๖๓๓๓
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD:

Piyapim Smitdilok : Intertextuality of Novel between Printed Media and Television Soap Opera.

Thesis Advisor : Kamchana Kaewthep. Associate Professor, 97 pages, ISBN 974-332-389-9.

The objectives of this research were to study the form of intertextuality of novel between printed media and television soap opera and to study the factors related to this intertextuality between both media. The concept and theoretical framework of this research based on the Novel theory, Soap Opera Production Theory, Genre Analysis such as Formula, Narration, Intertextuality and Convention/Invention Concept.. This research included the study on documentary and video tapes of "Sai Sri Ploeng" and "Yam Mue Lom Phad Huan".

The research found that the Novel and television Soap opera has the intertext between each other such as Conceptualization & Visualization, Narration, Character and Characterization and Format of Novel and Soap Operas. The form of intertextuality can be divided by 2 perspectives :Convention/Repetition and Invention/Variation. Factors related to this intertext could be attributed to Nature of media, Stardom and Difference between Genres.

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ ความกรุณา และความเอาใจใส่อย่าง ยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่าน ได้กรุณาให้คำ แนะนำ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์และให้ความกรุณาช่วยเหลือเมื่อผู้วิจัยเกิด ปัญหาต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ อรรถพร เขียวถาวร ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำ แนะนำต่างๆ อีกทั้งข้อมูลที่จำเป็นในการวิจัยครั้งนี้ อันมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่ ผู้วิจัยในระหว่างการศึกษานี้

บุคคลที่ผู้วิจัยไม่สามารถละเลยกล่าวขอบพระคุณได้แก่ คุณปิยะพร ศักดิ์เกษม คุณวรายุทธ มิลินทจินดา คุณภาสุรี และคณพงษ์สนธิ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ให้ความกรุณาผู้วิจัยในการให้ข้อมูล และให้ความร่วมมือต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญยิ่งในการทำวิจัยฉบับนี้

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งให้ความสนับสนุนทั้งทางด้านทุนทรัพย์และ กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งพี่ชายและพี่สะใภ้ ที่ช่วยให้ข้อมูลและกระตุ้นการทำวิจัยฉบับนี้ เพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและความห่วงใยผู้วิจัย เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย และหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้ความเข้า ใจ และการสนับสนุนในการทำวิจัยตลอดเวลาที่ผ่านมา

ปิยะพิมพ์ สมิตติก

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเรื่ององค์ประกอบนวนิยาย.....	11
ทฤษฎีองค์ประกอบบทละคร.....	14
การผลิตละครโทรทัศน์.....	16
ทฤษฎีการวิเคราะห์ประเภทรายการ (Genre Analysis).....	19
การวิเคราะห์สูตร.....	21
การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง.....	22
การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างสื่อ.....	24
การวิเคราะห์ Convention / Invention.....	28
แนวคิดเรื่องการดัดแปลงนวนิยายมาสู่ละครโทรทัศน์.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
3.	ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
	แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
	การนำเสนอข้อมูล.....	37
4.	การดัดแปลงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์.....	38
	การสร้างแนวคิดและภาพ.....	56
	การเล่าเรื่อง.....	61
	ตัวละครและการสร้างตัวละคร.....	67
	รูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์.....	74
5.	การเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ระหว่างสื่อสิ่งพิมพ์และ สื่อละครโทรทัศน์.....	83
	ลักษณะร่วมของสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์.....	83
	ลักษณะต่างระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์.....	86
6.	การสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	91
	สรุป.....	91
	ประเด็นอภิปราย.....	94
	ข้อเสนอแนะ.....	94
	รายการอ้างอิง.....	95
	ประวัติผู้วิจัย.....	97

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

แผนภูมิที่ 1.1	ปรากฏการณ์สื่อสร้างความยากจนให้แก่อนุชนและกัน.....	5
แผนภูมิที่ 1.2	ปรากฏการณ์สื่อส่งทางซึ่งกันและกัน.....	6
แผนภูมิที่ 1.3	แบบจำลองการเชื่อมโยงเนื้อหาผ่านสื่อมวลชน.....	8

สารบัญตาราง

ตารางที่

ตารางที่ 1	ตารางแสดงปมปัญหาของตัวละครในเรื่องทรายสี่เพลิง.....	47
ตารางที่ 2	ตารางแสดงปมปัญหาภายในตัวละครในเรื่องทรายสี่เพลิง.....	48